
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ממשקי אדם ומכונה - 54252

תאריך עדכון אחרון 02-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי תרבות-תכנית אישית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): עידו רמתי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ido.ramati@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 10:00-11:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה בוחן את היחסים והממשקים שבין בני האדם והטכנולוגיות שבהן הם משתמשים בייצור התרבות. בהסתמך על גישות עכשוויות בחקר המדיה וחקר התרבות החומרית, נדון בטקסטים תיאורטיים ותרבותיים מכוננים בתחום ממשקי האדם והמכונה. מגוון של מקרי מבחן ישמשו אותנו לבחינת יחסים אלו: מעלייתו של ההומו-פאבר, האדם הקדמון שהשתמש בכלים, ועד טכנולוגיות עכשוויות ואלגוריתמים של למידת מכונה. בעזרתם נדון בשאלות הנוגעות ל: גוף, חומר, יחסי אובייקט-סובייקט, פרפורמנס, אופרציונליות ואונטולוגיה, חיבוריות וניתוקים, רעשים ועודפות.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להכיר את הטקסטים התיאורטיים והתרבותיים המכוננים בתחום חקר יחסי האדם והמכונה
2. לזהות את סוגיות היסוד של תחום זה
3. לנתח מקרי מבחן בראי התיאוריות הנלמדות בקורס

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור 1 - מבוא: גישות בחקר הטכנולוגיה

- Peters, John D. (2017). 'You Mean My Whole Fallacy is Wrong': On Technological Determinism. *Representations*, 140:10-26.
- שיעור 2 - הומו פאבר (Faber Homo): האדם וכליו
- Stiegler, Bernard. (1998). "Chapter 3: Who? What? The Invention of the Human." In: *Technics and Time, 1: The Fault of Epimetheus*. Stanford CA: Stanford University Press. 134-179.

שיעור 3 - Button the Push: הפועל והמכונה, הגוף הממושמע וחברת הפיקוח

- Lazzarato, Maurizio. (2006). *The Concepts of Life and the Living in the Societies of Control*. in: Martin Fuglsang and Bent M. Sorensen (eds.) *Deleuze and the Social*. Edinburgh: Edinburgh University Press. pp171-190.
- Plotnick, Rachel. (2017). *Force, flatness and touch without feeling: Thinking historically about haptics and buttons*. *New Media & Society*, 19 (10): 1632-1652.

שיעור 4 - תמיד היינו סיבורגים (?): שילובי אדם ומכונה

- Haraway, Dona. (1985). *A Manifesto for Cyborgs: Science, Technology and Socialist Feminism in the 1980s*. *Socialist Review*, 15(2): 65-107.
- Hayles, N. Kathrin. (2006). *Unfinished Work: From Cyborg to Cognisphere*. *Theory, Culture & Society*, 23(7-8): 159-166

שיעור 5 - עמק המאויים: אוטומטונים, רובוטים, הולגרמות ואנדרואידים

• Hofmann? Or and Freud?

- **Liu, Lydia H. (2010). "Chapter 5: The Freudian Robot." in: *The Freudian Robot*. Chicago and London: University of Chicago Press. pp. 201-247.
- צפיה בסרט: (2014, Garland Alex) *Machina Ex*
- שיעור 6 - "NO says Computer": רשתות, אלגוריתמים ואינטליגנציה מלאכותית
- Striphas, Ted. (2015). *Algorithmic Culture*. *European Journal of Cultural Studies*, 18(4-5): 395- 412.
- Karppi, Tero. (2018). "The Computer Said So": On the Ethics, Effectiveness, and Cultural Techniques of Predictive Policing. *Social Media + Society*, 1- 9.
- שיעור 7 - ארכיאולוגיית מדיה: Software no is There
- Kittler, Friedrich A. (1997). "There is no Software." in: *Literature, media, information systems: Essays*. Amsterdam: GB Arts International. pp. 147-155.
- Enns, Anthony. (2017). *The Human Telephone: Physiology, Neurology, and sound Technologies*. in: Daniel Morat (ed.) *Sound of Modern History*. New York and Oxford: Berghahn Books. pp. 46-68.
- **Prikka, Jussi. (2012). "Media Theory and New Materialism." in: *What is Media Archaeology?* Cambridge, UK: Polity. pp. 63-89.
- שיעור 8 - גנאלוגיה של המדיה: ממשקי שפה וטכנולוגיה
- Monea, Alexander, and Packer, Jeremy. (2016). *Media Genealogy and the Politics of Archaeology*. *International Journal of Communication*, 10: 3141-3159
- Ramati, Ido and Pinchevski, Amit. (2018). *Uniform Multilingualism: A Media Genealogy of Google Translate*. *New Media & Society*, 20(7), 2550-2565.
- שיעור 9 - מכונות פואטיות והאדם המכונת
- Flusser, Vilém. (2011). "Poetry." In: *Does Writing Have a Future?* Minneapolis and London: Minnesota University Press. pp. 70-77.
- קטעים מתוך: אבירן, דוד. (2001). הפסיכיאטר האלקטרוני שלי: שמונה שיחות אותנטיות עם מחשב. תל-אביב: בבל [הוצאה מחודשת].
- שיעור 10 - "חשמל זורם בכפות ידיך": טכניקות תרבות והאדם הדיגיטלי
- Siegert, Bernhard and Winthrop-Young, Geoffrey. (2007). *Cacography or Communication? Cultural Techniques in German Media Studies*. Grey Room, 29 (New German Media Theory): 26-47.
- or
- Siegert, Bernhard. (2013). *Cultural Techniques: Or the End of the Intellectual Postwar Era in German Media Theory*. *Theory, Culture and Society*, 30 (6): 48-65.
- Krajewski, Markus. (2013). *The Power of Small Gestures: On the Cultural Technique of Service*. *Theory, Culture and Society*, 30 (6): 94-109.
- **Peters, Benjamin. (2016). *Digitality*. in: Benjamin Peters (ed.) *Digital Keywords: A Vocabulary of Information Society and Culture*. Princeton, NJ and Oxford: Princeton University Press. pp. 93-108.

שיעור 11 – מדיה מדומיינים: קולות נשכחים של ההיסטוריה והעתיד

- Kluitenberg, Eric. (2011). "On the Archaeology of Imaginary Media." In: Erkki Huhtamo and Jussi Parikka (eds.) *Media Archaeology: Approaches Application and Implications*. Berkley Los Angeles London: University of California Press. pp. 48-69.

- **Parikka, Jussi. (2012). "Imaginary Media: Mapping Weird Objects." in: *What is Media Archaeology?* Cambridge, UK: Polity. pp. 41-62.

שיעור 12 – תנועה, אוטומציה, והעיר ה"חכמה"

- Taylor, Alex. (2016). "Data, (Bio)Sensing, and (Other-)Worldly Stories from the Cycle Routes of London." in: Dawn Nafus (ed.) *Quantified Biosensing Technologies in Everyday Life* Cambridge, MA: MIT Press. pp. 189-209.

- Gekker, Alex, and Hind, Sam. (2020). *Infrastructural surveillance*. *New Media & Society*, 22(8): 1414-1436.

שיעור 13 – אדם, מכונה וטבע

- Halpern, Orit. (2019). *The Planetary Test*. *Zeitschrift für Medien- und Kulturforschung*, 10 (1): 13-22.

- Furuhashi, Yuriko. (2019). "The Fog Medium: Visualizing and Engineering the Atmosphere." in: Craig Buckley, Rüdiger Campe, Francesco Casetti (eds.). *Screen Genealogies: From Optical Device to Environmental Medium*. Amsterdam: Amsterdam University Press. pp. 187-214.

- **Peters, John D. (2016). *Clouds*. in: Benjamin Peters (ed.) *Digital Keywords: A Vocabulary of Information Society and Culture*. Princeton, NJ and Oxford: Princeton University Press. pp.54-62.

שיעור 14 – סיכום: מותר האדם מן המכונה?

- Cooren, François. (2018). *Materializing Communication: Making the Case for a Relational Ontology*. *Journal of Communication*, 68: 278-288.

חומר חובה לקריאה:

ראו למעלה

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %

מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 10 %

נוכחות / השתתפות בסיוור 10 %

מידע נוסף / הערות: